

ULKOASIAINMINISTERIÖ

Oikeuspalvelu

EU-tuomioistuinasiat

Suomen hallituksen toimet EU-tuomioistuinasioissa ja EU-rikkomusasioissa

1.1.–30.6.2017

1	TAUSTAA.....	3
2	TUOMIOISTUINASIAT.....	5
2.1	ENNAKKORATKAISUASIAT	5
2.1.1	Tuomiot.....	5
2.1.2	Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset	8
2.1.3	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat.....	9
2.2	SUOMEA VASTAAN NOSTETUT KANTEET	14
2.2.1	Määräykset.....	14
2.3	VÄLIINTULOT.....	15
2.3.1	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat.....	15
2.4	VALITUSASIAT	19
2.4.1	Tuomiot.....	19
2.4.2	Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset	19
2.5	LAUSUNTOPYYNNÖT	21
2.5.1	Lausunnot.....	21
3	RIKKOMUSMENETTELYT	23
3.1	VIRALLISET HUOMAUTUKSET	24
3.1.1	Unionin oikeuden virheellistä tai puutteellista soveltamista koskevat viralliset huomautukset	24
3.1.2	Direktiivien täytäntöönpanon viivästymistä koskevat viralliset huomautukset	24
3.2	PERUSTELLUT LAUSUNNOT	26
3.2.1	Unionin oikeuden virheellistä tai puutteellista soveltamista koskevat perustellut lausunnot	26
3.2.2	Direktiivien täytäntöönpanon viivästymistä koskevat perustellut lausunnot.....	26
4	VALTIONTUET	29
5	EFTA-TUOMIOISTUINASIAT	30
5.1	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat.....	30
6	EU PILOT	31
7	NOTIFIKAATIOT	31

1 TAUSTAA

Tämän kertomuksen tarkoituksena on selvittää Suomen hallituksen toimia EU-tuomioistuinasioissa sekä Euroopan komission Suomea vastaan käynnistämässä EU-rikkomusmenettelyissä 1.1.–30.6.2017 välisenä aikana.¹

EU-tuomioistuinasioilla tarkoitetaan unionin tuomioistuimessa sekä unionin yleisessä tuomioistuimessa vireillä olevia asioita. Kertomuksessa kuvataan ne unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa vireillä olevat asiat, joiden käsittelyyn Suomi on kertomuskautena osallistunut.

Lisäksi kertomuksessa käydään läpi ne EU-rikkomusmenettelyt, jotka komissio on kertomuskauden aikana käynnistänyt virallisella huomautuksella tai joita se on jatkanut perustellulla lausunnolla. Osa rikkomusmenettelyistä on johtanut tarpeeseen muuttaa Suomen lainsäädäntöä tai viranomaiskäytäntöä.

Kertomuksen lopussa luetellaan kertomuskauden aikana vireille tulleet ns. EU Pilot -tiedustelut ja kerrotaan Suomen tekemistä direktiivin täytäntöönpanoilmoituksista (notifikaatiot).

Euroopan unionin tuomioistuin

Luxemburgissa sijaitseva *Euroopan unionin tuomioistuin* muodostuu unionin tuomioistuimesta ja unionin yleisestä tuomioistuimesta. Tuomioistuimet muodostavat yhdessä unionin oman lainkäyttöelimen.

Unionin tuomioistuin ja unionin yleinen tuomioistuin

Unionin tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista muun muassa unionin toimielinten väliset asiat, komission jäsenvaltioita vastaan nostamat jäsenyysvelvoitteiden rikkomuskanteet sekä jäsenvaltioiden kansallisten tuomioistuinten tekemät ennakkoratkaisupyynnöt. Unionin tuomioistuin ratkaisee lisäksi unionin yleisen tuomioistuimen antamista tuomioista tehdyt valitukset oikeuskysymysten osalta.

Unionin yleinen tuomioistuin ratkaisee ensimmäisenä oikeusasteena suurimman osan unionin toimielimiä vastaan nostetuista kanteista. Sen keskeiseen toimialaan kuuluu esimerkiksi yritysten kilpailuoikeudellisissa asioissa nostamien kanteiden ratkaiseminen.

Euroopan unionin tuomioistuimen tehtävänä on varmistaa, että perussopimuksia tulkittaessa ja sovellettaessa noudatetaan lakia. Tuomioistuin valvoo unionin toimielinten toimien lainmukaisuutta ja varmistaa, että jäsenvaltiot noudattavat unionin oikeuden mukaisia velvoitteitaan. Lisäksi tuomioistuin tulkitsee unionin oikeutta kansallisten tuomioistuinten tehdessä sille ennakkoratkaisupyynnöitä unionin oikeuden tulkinnasta.

Suomen edustaminen EU-tuomioistuin- ja EU-rikkomusasioissa

Suomen edustamisesta EU-tuomioistuinasioissa ja komission Suomen vastaan käynnistämässä rikkomusmenettelyissä vastaa ulkoasiainministeriön EU-tuomioistuinasioiden yksikkö. Suomea ovat Euroopan unionin tuomioistuimessa kertomuskautena edustaneet yksikön päällikkö, valtioneuvoston jäsen Joni Heliskoski sekä lainsäädäntöneuvokset Henriikka Leppo ja Sami Hartikainen. EU-tuomioistuin- ja rikkomusasioita koskevat Suomen kannat

¹ Kertomuksessa esitellään myös asiat, joiden käsittelyyn Suomi on osallistunut EFTAn tuomioistuimessa kertomuskaudella.

on käsitelty EU-asioiden komitean alaisessa oikeudelliset kysymykset -jaostossa ja joissakin tapauksissa EU-ministerivaliokunnassa. Suomen hallituksen kannanotot on valmisteltu ulkoasiainministeriön johdolla toimineissa asianomaisten ministeriöiden edustajista koostuvissa työryhmissä.

EU-tuomioistuinasioden yksikkö

Ulkoasiainministeriön EU-tuomioistuinasioden yksikkö vastaa EU-tuomioistuinasioden sekä EU-rikkomusasioiden valmistelusta yhteistyössä toimivaltaiten ministeriöiden kanssa. Yksikkö vastaa myös komissiolle toimitettavista lain-säädäntönotifikaatioista ja pitää yllä EU-tuomioistuin- ja rikkomusasioiden arkistoa.

Yhteystiedot:

EU-tuomioistuinasiat / OIK-30

Ulkoasiainministeriö

PL 417

00023 VALTIONEUVOSTO

Puh. (keskus) 0295 350 000

OIK-30@formin.fi

2 TUOMIOISTUINASIAT

2.1 ENNAKKORATKAISUASIAT

Ensimmäiseksi esitellään ne SEUT 267 artiklaan perustuvat ennakkoratkaisuasiat, joiden käsittelyyn unionin tuomioistuimessa Suomi on osallistunut ja joissa on kertomuskautena annettu tuomio (2.1.1 jakso) taikka julkisiamiehen ratkaisuehdotus (2.1.2 jakso).² Tämän jälkeen käydään läpi ne vireillä olevat ennakkoratkaisuasiat, joiden käsittelyyn Suomi on kertomuskautena osallistunut esittämällä kirjallisia tai suullisia huomautuksia (2.1.3 jakso).

SEUT 267 artiklan mukaisissa ennakkoratkaisupyynnöissä kansallinen tuomioistuin esittää unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksiä, jotka koskevat kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevan pääasian kannalta merkityksellisten unionin oikeuden säännösten tai määräysten tulkintaa tai pätevyyttä.

2.1.1 Tuomiot

1. *Asia C-368/15, Ilves Jakelu*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Postidirektiivi 97/67/EY – Postipalvelu – Postitoimilupa – Toimilupaehdot

Asian käsittely: Suomen korkeimman hallinto-oikeuden ennakkoratkaisupyynnö koski postidirektiivin tulkintaa. Korkein hallinto-oikeus tiedusteli, ovatko Suomen postilain mukainen toimilupajärjestelmä ja Ilves Jakelulle annetussa toimilupapäätöksessä asetetut toimilupaehdot postidirektiivin 9 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisia.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (29.10.2015), että esillä olevan kaltainen sopimusasiakkaiden postilähetysten jakelu on postidirektiivin mukaan yleispalvelun piiriin kuulumatonta palvelua. Tällaisen palvelun tarjoamisen edellytykseksi voidaan asettaa postilaissa säädetyn kaltainen yksittäinen toimilupa. Huomautuksissa todettiin lisäksi, että postilakia ollaan muuttamassa siten, että postitoiminnasta tulee tulevaisuudessa ilmoitussenvaraista. Ilves Jakelulle annetun toimilupapäätöksen osalta huomautuksissa todettiin, että kyseinen päätös tullaan korvaamaan uudella päätöksellä.

Julkisiamiehen ratkaisuehdotus: Asia ratkaistiin ilman julkisiamiehen ratkaisuehdotusta.

Tuomio: *Unionin tuomioistuin* katsoi 15.6.2017 antamassaan tuomiossa, että postidirektiivin 9 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen postipalvelu ei kuulu yleispalvelun piiriin. Tällaisten palvelujen edellytykseksi ei voida asettaa toimilupaa vaan ainoastaan yleisvaltuutuksen myöntäminen. Yleispalvelun piiriin kuulumattomien palvelujen tarjoamiselle voidaan asettaa kyseisen direktiivin 9 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan toisessa luettelamakohdassa tarkoitettujen vaatimusten kaltaisia ehtoja.

2. *Asia C-568/15, Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs Frankfurt am Main*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Kuluttajansuoja – Kuluttajaoikeusdirektiivi 2011/83/EU – Kuluttajasopimusta koskeva yhteydenotto elinkeinonharjoittajaan – Maksullinen puhelinlinja – Perushinnan käsite

² Unionin tuomioistuimessa on tuomarien lisäksi julkisiamiehiä, jotka esittävät puolueettoman ja riippumattoman ratkaisuehdotukseksi kutsutun oikeudellisen lausuntonsa niissä asioissa, jotka on saatettu heidän käsiteltävikseen. Julkisiamiehen ratkaisuehdotus ei sido tuomioistuinta.

Asian käsittely: Saksalainen tuomioistuin teki unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön, joka koski kuluttajaoikeusdirektiivin 21 artiklan 1 kohdan tulkintaa. Kyseisen kohdan mukaan kuluttajan yhteydenotosta elinkeinonharjoittajan puhelinlinjalle, jonka välityksellä häneen saa puhelinyhteyden tehtyyn sopimukseen liittyvissä asioissa, ei saa aiheutua kuluttajalle perushintaa suurempia kuluja. Kansallinen tuomioistuin tiedusteli, tarkoittaako perushinta sitä, että kuluttajalle ei saa tällaisesta puhelusta aiheutua muita kuluja kuin mitä puhelusta lanka- tai matkapuhelinten standardinumeroon olisi aiheutunut.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (10.2.2016), että perushinnalla tarkoitetaan lanka- tai matkapuhelinten (maantieteelliseen) standardinumeroon soittamisesta aiheutuvaa kustannusta tai muuta tähän rinnastettavaa kustannusta, joka voidaan määritellä esimerkiksi jäsenvaltiossa käytössä olevista liittymätyypeistä standardinumeroon soittamisesta keskimäärin aiheutuvien kustannusten perusteella.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Szpunar* antoi ratkaisuehdotuksensa 10.11.2016.

Tuomio: *Unionin tuomioistuin* katsoi 2.3.2017 antamassaan tuomiossa, että perushinnan käsitettä on tulkittava siten, että puhelusta ei saa aiheutua suurempia kuluja kuin ne, joita aiheutuu puhelusta lanka- tai matkapuhelinten maantieteelliseen standardinumeroon.

3. Asia C-682/15, *Berlioz Investment Fund*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annettu direktiivi 2011/16/EU – Pyyntöön perustuva verotietojen vaihto – Ennalta arvioiden olennaiset tiedot – Kansalliseen oikeuteen perustuva tietojenantamismääräys – Hallinnollinen rahamääräinen sanktio – Perusoikeuskirja 51 artikla 1 kohta – Perusoikeuskirja 47 artikla – Oikeus tehokkaisuuteen oikeussuojakeinoihin

Asian käsittely: Luxemburgilaisen tuomioistuimen ennakkoratkaisupyynnössä kysyttiin, seuraako perusoikeuskirjassa taatusta oikeudesta tehokkaisuuteen oikeussuojakeinoihin, että kansallisella tuomioistuimella on velvollisuus tutkia, täyttääkö toisen jäsenvaltion veroviranomaisten tekemä tietopyyntö direktiivissä 2011/16/EU säädetyn vaatimuksen tietojen olennaisuudesta.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (7.4.2016) ensisijaisesti, että asia ei kuulu unionin oikeuden soveltamisalaan eikä perusoikeuskirja siten tule sovellettavaksi. Toissijaisesti katsottiin, että direktiivissä 2011/16/EU, luettuna yhdessä perusoikeuskirjan kanssa, ei anneta yksityiselle oikeutta riitauttaa direktiivin mukaisen tietopyynnön pätevyttä.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Wathelet* antoi ratkaisuehdotuksensa 10.1.2017.

Tuomio: *Unionin tuomioistuin* katsoi 16.5.2017 antamassaan tuomiossa, että kyse on direktiivin 2011/16/EU soveltamista koskevasta kysymyksestä, joten myös perusoikeuskirjaa sovelletaan nyt esillä olevaan asiaan. Tuomioistuin katsoi myös, että yksityisellä, jolle määrätään rahamääräinen seuraamus tietojen antamatta jättämisen vuoksi, on oikeus riitauttaa kyseisen päätöksen lainmukaisuus. Kun kyse on mainitun tietojenantamismääräyksen lainmukaisuuden siitä edellytyksestä, jonka mukaan pyydettyjen tietojen on oltava ennalta arvioiden olennaisia, tuomioistuINVALVONTA rajoittuu sen tutkimiseen, etteivät tiedot ole sellaisia, jotka eivät selvästikään ole tarkoitettulla tavalla olennaisia.

4. Asia C-33/16, *A*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Arvonlisäverodirektiivin 2006/112/EY 148 artiklan d alakohta – Vapautus arvonlisäverosta – Avomerialukselle suoritettava laustaus- tai purkupalvelu

Asian käsittely: Suomen korkein hallinto-oikeus esitti unionin tuomioistuimelle kolme ennakkoratkaisukysymystä, jotka koskivat arvonlisäverodirektiivin 148 artiklan d alakohdan tulkintaa. Kyseisen säännöksen mukaan verosta on vapautettava sellaisten palvelujen suoritus, jotka suoraan palvelevat merialusten tai niiden lastin välittömiä tarpeita. Ennakkoratkaisupyynnössä tiedusteltiin, tuleeko avomerialukselle suoritettava lastin nosto-

tai purkupalvelu vapauttaa arvonlisäverosta tilanteessa, jossa palvelun suorittaa palvelun myyjän sijasta tämän alihankkija.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (25.4.2016), että lastin nosto alukseen ja pois aluksesta ovat arvonlisäverodirektiivin 148 artiklan d alakohdassa tarkoitettuja arvonlisäverosta vapautettuja palveluja. Kyseessä on palvelu, joka kohdistuu suoraan fyysisesti lastiin, joten se palvelee suoraan aluksen tai sen lastin välittömiä tarpeita. Tätä päätelmää ei muuta se, että palvelun suorittaa palvelun myyjän alihankkija.

Julkiasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkiasiamies Bot* antoi ratkaisuehdotuksensa 7.12.2016.

Tuomio: *Unionin tuomioistuin* katsoi 4.5.2017 antamassaan tuomiossa, että esillä olevan kaltainen lastin nosto- tai purkupalvelu voidaan vapauttaa arvonlisäverosta vaikka palvelun suorittaisi palvelun myyjän sijasta tämän alihankkija.

5. Asia C-283/16, S.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Elatusvelvoiteasetuksen (EY) N:o 4/2009 IV luvun tulkinta – Täytäntöönpanohakemuksen esittäminen

Asian käsittely: Isobritannialainen tuomioistuin esitti ennakkoratkaisupyynnön, jossa on kyse elatusvelvoiteasetuksen IV luvun tulkinnasta. Tuomioistuin tiedusteli, annetaanko kyseisessä luvussa elatusvelkojalle, joka hakee täytäntöön pantavaksi toisessa jäsenvaltiossa saatua ratkaisua, oikeus esittää täytäntöönpanohakemus suoraan pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle elimelle vai voiko jäsenvaltio edellyttää, että pyyntö täytyy aina esittää asetuksen mukaan nimetyille kansalliselle keskusviranomaiselle.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (30.8.2016) elatusvelvoiteasetuksen säännöksistä seuraavan, että täytäntöönpanohakemuksen voi esittää suoraan toimivaltaiselle täytäntöönpanoelimelle. Jos lainsäätäjän tarkoituksena olisi ollut, että keskusviranomaisen käyttö on pakollista, tästä olisi säädetty asetuksessa nimenomaisesti. Myös asetuksen tavoitteen valossa on selvää, että keskusviranomaisen käytöstä ei voida tehdä pakollista, koska sillä pyritään vähentämään ylimääräisiä muodollisuuksia rajat ylittävissä tilanteissa.

Julkiasiamiehen ratkaisuehdotus: Asia ratkaistiin ilman julkiasiamiehen ratkaisuehdotusta.

Tuomio: *Unionin tuomioistuin* katsoi 9.2.2017 antamassaan tuomiossa, että elatusvelvoiteasetusta on tulkittava siten, että esillä olevan kaltaisissa tilanteissa elatusvelkoja voi esittää hakemuksensa suoraan täytäntöönpanevan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle eikä hänelle voida asettaa velvollisuutta esittää hakemustaan keskusviranomaisen välityksellä.

6. Asia C-638/16 PPU, X ja X

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Viisumisäännöstö – Alueellisesti rajoitettu viisumi – Viisumin hakeminen turvapaikan hakemiseksi jäsenvaltiossa – Perusoikeuskirjan 4 ja 18 artikla

Asian käsittely: Belgialainen tuomioistuin esitti ennakkoratkaisupyynnön, jossa se tiedusteli, onko jäsenvaltioilla unionin perusoikeuskirjan, Euroopan ihmisoikeussopimuksen tai Geneven pakolaisyleissopimuksen johdosta velvollisuus myöntää unionin viisumisäännöstön mukaisesti alueellisesti rajoitettu viisumi henkilölle, joka hakee viisumia tehdäkseen turvapaikkahakemuksen kyseisessä jäsenvaltiossa.

Suomi osallistui asiassa järjestettyyn suulliseen käsittelyyn 30.1.2017 ja katsoi, että jäsenvaltioilla ei ole velvollisuutta myöntää viisumisäännöstön mukaista alueellisesti rajoitettua viisumia, kun hakemus on tehty turvapaikan hakemiseksi jäsenvaltiossa.

Julkiasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkiasiamies Mengozzi* antoi ratkaisuehdotuksensa 7.2.2017.

Tuomio: *Unionin tuomioistuin* katsoi 7.3.2017 antamassaan tuomiossa, että viisumisäännöstöä on tulkittava siten, että alueellisesti rajoitettua viisumia koskeva hakemus, jonka kolmannen maan kansalainen on tehnyt viisumisäännöksen 25 artiklan nojalla humanitaarisista syistä kohdejäsenvaltion edustustolle kolmannen maan alueella voidakseen tehdä heti kyseiseen jäsenvaltioon saavuttuaan kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen ja sitten oleskella tässä jäsenvaltiossa yli 90 päivää 180 päivän jakson aikana, ei kuulu viisumisäännöksen soveltamisalaan vaan unionin oikeuden nykytilassa yksinomaan kansallisen oikeuden soveltamisalaan.

2.1.2 Julkiasiamiehen ratkaisuehdotukset

1. Asia C-434/15, *Asociación Profesional Élite Taxi*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Henkilökuljetusten sähköinen välityspalvelu – Kuljetuspalvelu vai tietoyhteiskunnan palvelu – SEUT 56 artikla (palvelujen vapaa liikkuvuus) – Palveludirektiivi 2006/123/EY – Direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä 2000/31/EY

Asian käsittely: Espanjalainen tuomioistuin on esittänyt unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön, jossa se tiedustelee, pidetäänkö Uber Systems Spain -yhtiön harjoittamaa henkilökuljetusten tilausvälitystoimintaa sähköisenä välityspalveluna vai kuljetuspalveluna. Lisäksi kansallinen tuomioistuin kysyy, onko unionin oikeus esteenä sille, että Uberin toimintaa rajoitettaisiin taksien toimilupia tai vilpillistä kilpailua koskevien kansallisten säännösten nojalla.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (18.11.2015), että toimintaa, jossa palveluntarjoaja toimii ainoastaan välittäjänä ajoneuvon haltijan ja kuljetusta tarvitsevan henkilön välillä ylläpitämällä sähköistä palvelualueita, jolla yhteydenotto mahdollistetaan, on pidettävä kuljetustoiminnasta erillisenä tietoyhteiskunnan palveluna. Ennakkoratkaisupyynnössä ei ollut selostettu asiassa sovellettavia kansallisia säännöksiä, joten huomautuksissa ei voitu ottaa kantaa siihen, rikkoisivatko ne mahdollisesti palvelujen vapaata liikkuvuutta tai sijoittautumisoikeutta koskevia säännöksiä.

Julkiasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkiasiamies Szpunar* katsoi 11.5.2017 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että esillä olevan kaltainen palvelu on kuljetuspalvelu eikä tietoyhteiskunnan palvelu.

2. Asia C-163/16, *Louboutin ja Christian Louboutin*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Tavaramerkkidirektiivi 2008/95/EY – Tavaramerkki – Rekisteröinnin este – Tavarahan arvoon olennaisesti vaikuttava muoto – Kengänpohjan punainen väri

Asian käsittely: Alankomaalainen tuomioistuin on tiedustellut unionin tuomioistuimelta, koskeeko tavaramerkkidirektiivin 3 artiklan 1 kohdan e alakohdan iii luetelmakohdassa tarkoitettu käsite "tavarahan olennainen muoto" vain tavarahan kolmiulotteisia ominaispiirteitä vai kattaako se myös muita ominaispiirteitä kuten värin.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (14.7.2016), että käsite "tavarahan olennainen muoto" ei kata muita tavarahan ominaispiirteitä kuin kolmiulotteisia ominaispiirteitä.

Julkiasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkiasiamies Szpunar* katsoi 22.6.2017 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että tavaramerkkidirektiiviä on tulkittava siten, että sitä voidaan soveltaa tavarahan muodosta muodostuvaan merkkiin, jolla vaaditaan suojaa tietyille väreille.

3. Asia C-175/16, *Hälvä ym.*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Työaikadirektiivi 2003/88/EY – Poikkeukset – Direktiivin 17 artiklan 1 kohta – SOS-lapsikylävanhemman sijaisena työskentely

Asian käsittely: Suomen korkein oikeus on kysynyt unionin tuomioistuimelta, soveltuuko työaikadirektiivin 17 artiklan 1 kohdan poikkeus SOS-lapsikylävanhempien sijaisina toimiviin henkilöihin. Mikäli näin on, direktiivin

tiettyjä työajan enimmäisaikoja koskevia säännöksiä ei sovelleta heihin. KKO katsoo ennakkoratkaisupyyntönsään, että tällöin kyseisiin työntekijöihin ei sovelleta myöskään työaikalakia, eivätkä he ole oikeutettuja Suomen kansallisen lainsäädännön mukaisiin ylityökorvauksiin.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (27.6.2016) ja asian suullisessa käsittelyssä (2.3.2017), että SOS-lapsikylävanhempien sijaisena toimiminen on toiminnan erityispiirteistä johtuen työtä, johon sovelletaan direktiivin 17 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua poikkeusta. Nämä piirteet liittyvät ennen kaikkea siihen, että SOS-lapsikylätoiminnan kantavana ajatuksena on pidettävä kodinomaisen kasvuympäristön tarjoamista huostaan otetuille ja pitkäaikaista sijoitusta tarvitseville lapsille.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Wathelet* katsoi 6.4.2017 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, ettei työaikadirektiivin 17 artiklan 1 kohta voi kattaa lapsikylävanhemman sijaisena toimivan työntekijän lapsikyläkodissa tekemää työtä, kun kyseinen työntekijä ei voi vapaasti päättää työaikansa pituudesta kokonaisuudessaan.

4. Asia C-306/16, *Maio Marques da Rosa*

Ennakkoratkaisupyyntönsä kohde: Työaikadirektiivin 2003/88/EY 5 artiklan ja 16 artiklan 1 kohdan tulkinta – Viikoittainen lepoaika – Lepoajan sijoittelu vertailujakson aikana

Asian käsittely: Portugalilainen tuomioistuin tiedustelee, edellyttääkö työaikadirektiivi, että työnantaja antaa työntekijälle tämän viikoittaisen 24 tunnin lepoajan säännöllisesti aina joka seitsemäntenä kalenteripäivänä vai voiko lepojaksen ajankohta vaihdella siten, että työntekijän edellytetään työskentelevän yhtäjaksoisesti yli seitsemänä kalenteripäivänä vertailujakson aikana.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (20.9.2016), että työaikadirektiivi ei edellytä viikoittaisen lepoajan antamista säännöllisesti joka seitsemäntenä kalenteripäivänä. Direktiivin 5 artiklassa taataan työntekijän oikeus vähintään 24 tunnin keskeytymättömään lepoaikaan jokaista seitsemän päivän jaksoa kohden. Artiklassa ei kuitenkaan ole otettu kantaa viikoittaisen lepoajan sijoitteluun eikä siinä siten taata oikeutta kyseiseen lepoaikaan aina määrättyinä viikonpäivinä taikka sijoitettuna siten, että lepoajan sijoittelu edellisessä työjaksossa otetaan huomioon.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Saugmandsgaard Øe* katsoi 21.6.2017 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, ettei työaikadirektiivin 5 artiklassa ja perusoikeuskirjan 31 artiklassa edellytetä, että viikoittainen lepoaika olisi aina myönnettävä viimeistään seitsemäntenä päivänä kuuden peräkkäisen työpäivän jälkeen.

2.1.3 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia C-210/16, *Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein*

Ennakkoratkaisupyyntönsä kohde: Henkilötietojen käsittely – Henkilötiedodirektiivin 95/46/EY 2 artiklan d kohta – Rekisterinpitäjä – Vastuu – Sosiaalisen median palvelu – Facebook – Vastuun kohdistaminen muuhun kuin rekisterinpitäjään

Asian käsittely: Saksan korkein hallinto-oikeus on esittänyt unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntönsä, joka koskee henkilötiedodirektiivin tulkintaa. Tuomioistuin kysyy, voidaanko muu taho kuin direktiivissä tarkoitettu rekisterinpitäjä katsoa vastuulliseksi tietosuojaloukkauksesta sillä perusteella, että kyseinen taho on valinnut tietyn rekisterinpitäjän, ja voiko jäsenvaltio edellyttää kansallisessa lainsäädännössä, että rekisterinpitäjä valittaessa on noudatettava huolellisuusvelvollisuutta. Asian taustalla on saksalaisen koulutusalan yrityksen Facebook-sivusto ja Facebookin tässä yhteydessä suorittama sivujen kävijöistä kerättyjen henkilötietojen käsittely.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (14.7.2016) ja asiassa 27.6.2017 järjestetyssä suullisessa käsittelyssä, että henkilötietodirektiivin 2 artiklan d kohdassa säännellään tyhjentävästi tietosuojaloukkauksesta vastuussa olevasta tahosta, minkä johdosta muuta tahoa kuin 2 artiklan d kohdassa tarkoitettua rekisterinpitäjää ei voida pitää vastuullisena tietosuojaloukkauksesta.

2. Asia C-284/16, *Achmea*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Jäsenvaltioiden kahdenvälinen investointisuoja sopimus – Sijoittajan ja jäsenvaltion välinen riita – Välityslausekkeen pätevyys – SEUT 267 artikla – SEUT 344 artikla – SEUT 18 artikla (syrjintäkielto)

Asian käsittely: Saksan korkein oikeus on tehnyt ennakkoratkaisupyynnön, jossa se tiedustelelee Slovakian ja Alankomaiden väliseen kahdenväliseen investointisuoja sopimukseen sisältyvän välityslausekkeen yhdenmukaisuutta EUT-sopimuksen kanssa. Välityslausekkeen nojalla sopimusvaltion sijoittajan ja toisen sopimusvaltion väliset riidat ratkaistaan välimiesmenettelyssä.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (31.8.2016) ja asiassa 19.6.2017 järjestetyssä suullisessa käsittelyssä, että EUT-sopimus ei ole esteenä kyseessä olevalle välityslausekkeelle, joka sisältyy kahden jäsenvaltion väliseen investointisuoja sopimukseen. Jäsenvaltion ja yksityisen välisen riidan käsittely välimiesoikeudessa ei loukkaa unionin tuomioistuimen viimekätistä oikeutta tulkita unionin oikeutta eikä jäsenvaltion sitoutuminen välimiesmenettelyyn ole kansalaisuuteen perustuvaa syrjintää.

3. Asia C-292/16, *A Oy*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Yritysjärjestelydirektiivi 90/434/ETY – SEUT 49 (sijoittautumisvapaus) – Liiketoimintasiirto – Varojen siirron verotuksen ajankohta – Epäsuora tai suora syrjintä – Sijoittautumisoikeuden rajoituksen perusteleminen oikeuttamisperusteilla – Suhteellisuusperiaate

Asian käsittely: Helsingin hallinto-oikeus on esittänyt unionin tuomioistuimelle kolme ennakkoratkaisukysymystä liittyen toisessa jäsenvaltiossa tapahtuvan liiketoimintasiirron verottamiseen. Hallinto-oikeus tiedustelelee, onko SEUT 49 artikla esteenä lainsäädännölle, jonka mukaan tilanteessa, jossa suomalainen yhtiö luovuttaa liiketoimintasiirtona toisessa EU-jäsenvaltiossa sijaitsevan kiinteän toimipaikan varoja tässä valtiossa sijaitsevalle yhtiölle saaden vastikkeeksi tältä uusilta osakkeilta, varojen siirtoa verotetaan heti siirtämisenä vuonna, kun taas vastaavassa kotimaisessa tilanteessa siirtyvät varat verotettaisiin vasta realisointihetkellä.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (19.9.2016) ja asiassa 8.6.2017 järjestetyssä suullisessa käsittelyssä ensisijaisesti, että kyse on yritysjärjestelydirektiivissä säädetystä tilanteesta ja että Suomen verolainsäädäntö on tältä osin direktiivin mukainen. Sikäli kuin asiaa arvioidaan SEUT 49 artiklan sijoittautumisvapauden näkökulmasta, Suomi katsoi, että mahdollinen rajoitus on perusteltu verotusvallan tasapainoisella jaolla jäsenvaltioiden välillä. Huomautuksissa tuotiin esille, että kyseessä oleva rajat ylittävä liiketoimintasiirto ei ole rinnastettavissa kotimaassa tapahtuvaan liiketoimintakokonaisuuden luovutukseen, koska rajat ylittävässä tilanteessa verotusvalta toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan kiinteään toimipaikkaan katkeaa. Kiinteästä toimipaikasta tulee osa tuossa toisessa jäsenvaltiossa olevaa yhtiötä, jonka tuottamaan tuloon Suomella ei ole verotusoikeutta.

4. Asia C-557/16, *Astellas Pharma*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Lääkediirektiivi 2001/83/EY – Hajautettu myyntilupamenettely – Osallistuvan jäsenvaltion viranomaisen ja tuomioistuimen toimivalta – Viiteläkkeen myyntiluvan haltijan oikeussuojan toteutuminen – Perusoikeuskirjan 47 artikla

Asian käsittely: Suomen korkein hallinto-oikeus kysyy unionin tuomioistuimelta, onko lääkedirektiivin 28 artiklan 3 kohdan mukaiseen hajautettuun myyntilupamenettelyyn osallistuvan jäsenvaltion lääkeviranomaisella sekä kyseisen jäsenvaltion tuomioistuimella toimivalta arvioida hajautetussa menettelyssä viiteläkkeenä käytettävälle valmisteelle turvatus dokumentaatio suoja-ajan alkamisajankohtaa sekä valmisteen alkuperäisen

myyntiluvan unionin oikeuden mukaisuutta. Lisäksi korkein hallinto-oikeus tiedustele, miten viiteläkkeen myyntiluvan haltijan oikeussuoja toteutetaan rajat ylittävissä menettelyssä.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (14.2.2017), että lääkedirektiivissä säänneltyyn hajautettuun menettelyyn osallistuvan jäsenvaltion toimivaltainen viranomais ja tuomioistuin ovat sidottuja menettelyn viitejäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tekemiin arvioihin eivätkä voi arvioida käsillä olevia seikkoja itsenäisesti. Viiteläkkeen myyntiluvan haltijan on oikeussuojansa toteuttaakseen valitettava viitejäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen päätöksestä tässä jäsenvaltiossa.

5. Asia C-679/16, A

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Sosiaaliturvan koordinaatioasetus (EY) N:o 883/2004 – Unionin kansalaisuutta koskevat SEUT 20 ja 21 artikla – YK:n vammaisyleissopimus – Vammaispalvelulain mukainen henkilökohtainen apu – Toisessa jäsenvaltiossa suoritettavat opinnot

Asian käsittely: Suomen korkeimman hallinto-oikeuden ennakkoratkaisupyyntö liittyy tilanteeseen, jossa Espoon kaupunki on vammaispalvelulain nojalla evännyt A:lta vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avun, jota hän on hakenut ryhtyessään suorittamaan opintoja Tallinnassa. Korkein hallinto-oikeus tiedustele ensinnäkin, kuuluuko kyseinen palvelu sosiaaliturvan koordinaatioasetuksen soveltamisalaan asetuksen mukaisena sairausetuutena. Lisäksi se kysyy, muodostaako avun epääminen SEUT 20 ja 21 artikloissa (unionin kansalaisen oikeus liikkua ja oleskella vapaasti) tarkoitetun rajoituksen ja jos näin on, voiko tämä rajoitus olla oikeutettavissa yleistä etua koskevilla pakottavilla syillä.

Suomi totesi kirjallisissa huomautuksissaan (10.4.2017) aluksi, että Suomen hallituksen näkemyksen mukaan vammaispalvelulaki mahdollistaisi henkilökohtaisen avun myöntämisen esillä olevan kaltaisessa tilanteessa, koska A on ilmoittanut aikovansa viettää Tallinnassa kolme tai neljä päivää viikossa, kotikunnan säilyessä Suomessa. Ennakkoratkaisukysymysten osalta Suomi katsoi, että kyseinen palvelu ei kuulu sosiaaliturvan koordinaatioasetuksen soveltamisalaan. Suomi katsoi edelleen, että esillä olevan kaltaisessa tapauksessa avun epääminen saattaa muodostaa SEUT 20 ja 21 artikloissa tarkoitetun rajoituksen, eikä hallituksen tiedossa ole sellaisia yleisiä etua koskevia pakottavia syitä, joilla kyseinen rajoitus voitaisiin oikeuttaa.

6. Asia C-9/17, *Tirkkonen*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Maatilojen neuvontajärjestelmä – Neuvojen valintamenettely – Julkiset hankinnat – Hankintadirektiivin 2004/18/EY – Menettely, jossa hyväksytään kaikki vähimmäisvaatimukset täyttävät palveluntarjoajat

Asian käsittely: Suomen korkein hallinto-oikeus on tiedustellut unionin tuomioistuimelta, kuuluuko maatilojen neuvontapalvelujen tarjoajien valintamenettely, jossa kaikki kelpoisuusehdot ja vähimmäisvaatimukset täyttävät tarjoajat valitaan, hankintadirektiivin soveltamisalaan.

Suomi totesi kirjallisissa huomautuksissaan (25.4.2017), että tarjouskilpailuun kuuluva valintaelementti on keskeinen ja olennainen osa julkisen hankinnan käsitettä, kuten unionin tuomioistuin on katsonut asiassa C-410/14, *Falk Pharma*. Suomi kuitenkin katsoi, että hankintadirektiivissä tarkoitettu julkisia hankintoja koskevan sopimuksen määritelmä kattaa myös nyt esillä olevan kaltaisen sopimusjärjestelyn, kuitenkin sillä edellytyksellä, että palvelun tarjoajille asetetut vähimmäisvaatimukset ovat tosiasiallisesti omiaan toteuttamaan valintaa mahdollisten tarjoajien välillä.

7. Asia C-15/17, *Bosphorus Queen Shipping*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: YK:n merioikeusyleissopimuksen 220 artiklan 6 kappale – Alusjäterikosdirektiivin 2005/35/EY 7 artiklan 2 kohta – Rantavaltion toimivalta – Huomattava vahinko tai sen vaara – Selvät objektiiviset todisteet – Öljypäästömaksu

Asian käsittely: Suomen korkein oikeus on tehnyt ennakkoratkaisupyynnön, joka koskee YK:n merioikeusyleis-sopimuksen ja alusjäterikosdirektiivissä asetettuja edellytyksiä rantavaltion toimivallalle kohdistaa oikeudellisia toimenpiteitä ulkomaiseen alukseen talousvyöhykkeellään tapahtuneen laittoman öljypäästön johdosta.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (25.4.2017), että rantavaltion toimivallan edellytykseksi asetettuja käsitteitä "huomattava vahinko tai sen vaara" ja "selviä objektiivisia todisteita" on tulkittava siten, että rantavaltion tulee huomattavan vahingon tai sen vaaran käsillä oloa arvioidessaan ottaa huomioon tapauskohtaisesti kaikki öljypäästön ominaisuuksiin ja olosuhteisiin liittyvät seikat. Viranomaistoimenpiteiden tulee perustua teelliseen asiantuntemukseen perustuvaan näyttöön, joka on viranomaisen hyvän hallinnon periaatteen mukaisen selvitysvelvollisuuden mukaisesti riittävä ja asianmukainen.

8. Asia C-25/17, *Jehovan todistajat*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Tietosuojadirektiivi 95/46/EY – Jehovan todistajien harjoittama ovelta ovelle -saarnaamistyö – Toiminnan yhteydessä kerättävät henkilötiedot – Toiminnan kuuluminen tietosuojadirektiivin soveltamisalaan

Asian käsittely: Suomen korkeimman hallinto-oikeuden tekemän ennakkoratkaisupyynnön tarkoituksena on selvittää, kuuluuko Jehovan todistajat -uskonnollisen yhdyskunnan jäsenten ovelta ovelle -saarnaamistyönsä yhteydessä toteuttaman henkilötietojen kerääminen tietosuojadirektiivin soveltamisalaan.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (25.4.2017), että saarnaamistyön yhteydessä tapahtuva henkilötietojen kerääminen on tietosuojadirektiivin soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa. Toisin kuin yhdyskunta väittää, kyseinen toiminta ei ole luonnollisen henkilön yksinomaan henkilökohtaisessa toiminnassa suorittamaa tietojen keräämistä, joka jää direktiivin ulkopuolelle. Saarnaamistoiminnan yhteydessä kerättävien tietojen kokonaisuus muodostaa direktiivissä tarkoitetun rekisteröintijärjestelmän, ja yhdyskunta yhdessä tietoja keräävien jäsentensä kanssa täyttää siinä olevan rekisterinpitäjän määritelmän.

9. Asia C-29/17, *Novartis Farma*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Lääkedirektiivi 2001/83/EY – Direktiivin 3 artiklan 1 kohdan ja 5 artiklan 1 kohdan mukaisten poikkeussäännösten tulkinta – Lääkkeiden off label -käyttö ja tällaisen käytön korvattavuus

Asian käsittely: Italialainen tuomioistuin on esittänyt unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön, joka koskee Italian lainsäädännön yhteensopivuutta erityisesti lääkedirektiivin kanssa tilanteessa, jossa kansallisen lainsäädännön mukaan myyntiluvan ulkopuolisiin terapeuttisiin käyttötarkoituksiin (off label -käyttö) määrättyt lääkkeet korvataan kansallisessa sairausvakuutusjärjestelmässä.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (2.5.2017), että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella näyttää siltä, että esillä oleva off label -käyttö saattaa jäädä lääkedirektiivin soveltamisalan ulkopuolelle sen 3 artiklan 1 kohdassa ja 5 artiklan 1 kohdassa olevien poikkeussäännösten nojalla. Asian lopullinen arviointi jää kuitenkin kansallisen tuomioistuimen tehtäväksi. Lääkkeiden korvattavuuden osalta Suomi viittasi lääkedirektiivin 4 artiklan 3 kohtaan, jonka mukaan korvausten sisältö ja laajuus kuuluvat kansalliseen toimivaltaan.

10. Asia C-31/17, *Sucrierie de Toury (Cristal Union)*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Valmistevero – Lämmön ja sähkön yhteistuotanto – Verovapaus – Maakaasu – Energiatuotteet, joita käytetään lämmön ja sähkön yhteistuotantoon – Energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskeva direktiivi 2003/96/EY

Asian käsittely: Ranskalainen tuomioistuin tiedustelee ennakkoratkaisukysymyksellään, kuuluvatko lämmön ja sähkön yhteistuotantoon käytettävät energiatuotteet, siltä osin kuin niitä käytetään sähkön tuotantoon, energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan direktiivin 14 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetyn verovapauden alaan.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (28.4.2017), että energiatuotteet, joita käytetään lämmön ja sähkön yhteistuotannossa, kuuluvat sen osan osalta, jonka kulutus vastaa sähköntuotantoa, direktiivin 14 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädettyyn verovapautta koskevan velvollisuuden soveltamisalaan. Direktiivin tarkoituksena on ollut vapauttaa verosta kaikki sähköntuotannossa käytettävät energiatuotteet riippumatta siitä, onko kyse yhteistuotannosta vai pelkästä sähköntuotannosta.

11. Asia C-88/17, *Zurich Insurance ja Metso Minerals*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Tuomioistuimen toimivalta – Bryssel I -asetuksen N:o 44/2001 5 artiklan 1 alakohdan b alakohdan toisen luetelmakohdan tulkinta – Palvelujen suorittamispaikan käsite

Asian käsittely: Suomen korkein oikeus on tehnyt unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön, joka koskee Bryssel I -asetuksen 5 artiklan 1 alakohdan b alakohdan toisen luetelmakohdan tulkintaa. Korkein oikeus haluaa selvittää, onko suomalainen tuomioistuin toimivaltainen käsittelemään asian, jossa on kyse kansainvälistä tavarankuljetusta koskevaan sopimukseen perustuvan korvausvastuun arvioinnista. Toimivaltakysymyksen ratkaisemiseksi on olennaista se, kuinka kyseisessä säännöksessä tarkoitettua palvelujen suorittamispaikan käsitettä on tulkittava.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (15.5.2017), ettei Bryssel I -asetuksen 5 artiklan 1 alakohdan b alakohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettua palvelujen suorituspaikan käsitettä tule tulkita liian suppeasti vaan että kantajalla on kuljetuspalvelujen osalta mahdollisuus valita kahden eri paikkakunnan tuomioistuinten välillä se tuomioistuin, jossa hän vaatimuksensa esittää. *Suomi* katsoi, että tavarankuljetuspalvelussa on kuljetussopimuksen osapuolten välillä kyse yhdestä ja samasta kuljetussuorituksesta, eikä palvelua voida jakaa osiin kulloinkin käytetyn kuljetusvälineen mukaan. Kuljetussuorituksen kannalta kuljetuksen alkamis- ja päättymispaikkakuntien merkitys ja painoarvo ovat yhtä suuret, ja ne liittyvät kuljetusta koskevan sopimusvelvoitteen täytäntöönpanoon yhtä läheisesti, minkä vuoksi toista paikkakuntaa ei voida asettaa toisen edelle. Suomen mukaan kyseisessä säännöksessä tarkoitettuna palvelujen suorituspaikkana on siten pidettävä sekä sopimukseen perustuvan tavarankuljetuksen lähtöpaikkaa että tämän kuljetuksen saapumispaikkaa, joiden osalta kantajalla on mahdollisuus valita, kumman paikkakunnan tuomioistuimessa hän vaatimuksensa esittää.

2.2 SUOMEA VASTAAN NOSTETUT KANTEET

Tämä jakso koskee SEUT 258 artiklaan perustuvia, jäsenyysvelvoitteiden laiminlyöntiä koskevia rikkomuskanteita, jotka komissio on nostanut Suomea vastaan. Kertomuskaudella on ollut vireillä vain yksi rikkomuskanne.

Euroopan komissio voi SEUT 258 artiklan perusteella nostaa jäsenvaltiota vastaan jäsenyysvelvoitteiden laiminlyöntiä koskevan rikkomuskanteen unionin tuomioistuimessa, jos se katsoo, että jäsenvaltio on jättänyt täyttämättä sille unionin oikeuden mukaan kuuluvan velvollisuuden. Kanteen nostamista edeltävät aina komission jäsenvaltiolle antama virallinen huomautus ja perusteltu lausunto.

2.2.1 Määräykset

1. Asia C-42/16, *komissio vastaan Suomi*

Kanteen kohde: Ajokorttidirektiivi 2006/126/EY – Ajokorttien kaksoiskappaleiden voimassaoloaika – EU:n ajokorttirekisteri RESPER

Asian käsittely: *Komissio* katsoi kanteessaan, että Suomen lainsäädännön nojalla voidaan myöntää ajokorttien kaksoiskappaleita, joiden hallinnollinen voimassaoloaika ylittää direktiivissä säädetyt voimassaoloajat, ja että Suomi ei ole liittynyt EU:n ajokorttiverkostoon (Resper).

Suomi totesi vastineessaan (6.4.2016), että Suomen lainsäädäntöä tullaan muuttamaan ajokorttien kaksoiskappaleiden osalta. Ajokorttiverkoston osalta vastineessa todettiin, että Suomi on liittynyt verkostoon helmikuussa 2016. *Komissio* toisti kantajan vastauksessaan (13.5.2016) kanteessa esittämänsä. *Suomi* ilmoitti vastaajan vastauksessaan (13.6.2016), että ajokorttien kaksoiskappaleita koskeva lainsäädäntömuutos on tehty. *Komissio* ilmoitti 8.12.2016 päivätyssä kirjeessään peruuttavansa kanteen.

Määräys: Asia ratkaistiin 10.1.2017 annetulla unionin tuomioistuimen presidentin määräyksellä, jolla se poistettiin tuomioistuimen rekisteristä kanteen peruuttamisen johdosta.

2.3 VÄLIINTULOT

Tässä jaksossa esitellään ne unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa nostetut suorat kanteet, joissa Suomi on väliintulijana asettunut tukemaan toista asian osapuolista. Näihin kuuluu sekä muita jäsenvaltioita vastaan nostettuja rikkomuskanteita että unionin säädöksiä koskevia kumoamiskanteita. Jaksossa 2.3.1 esitellään ne asiat, joissa Suomi on tehnyt kirjallisia tai suullisia huomautuksia kertomuskaudella.

Jäsenvaltio voi aina tehdä väliintulon unionin tuomioistuimessa tai unionin yleisessä tuomioistuimessa vireillä olevassa suorassa kanneasiassa. Jäsenvaltio voi tehdä väliintulon esimerkiksi komission toista jäsenvaltiota vastaan käynnistämässä SEUT 258 artiklan mukaisessa kanneasiassa tai jäsenvaltion tai yksityisen tahon komissiota vastaan nostamassa SEUT 263 artiklan mukaisessa kumoamiskanteessa. Myös valitusasioissa on mahdollista tehdä väliintulo. Jäsenvaltion tulee väliintulollaan aina tukea jotakin asian osapuolista.

2.3.1 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia T-733/16, *La Banque Postale vastaan Euroopan keskuspankki*

Kanteen kohde: Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista annettu asetus (EU) N:o 575/2013 – Luottolaitosten vakavaraisuusvaatimukset – Omavaraisuusasteen laskeminen – Vastuut julkiselle sektorille

Asian käsittely: Ranskalainen pankki La Banque Postale on nostanut unionin yleisessä tuomioistuimessa kanteen Euroopan keskuspankkia (EKP) vastaan. Kantaja vaatii kumoamaan EKP:n 24.8.2016 antaman päätöksen, jolla EKP kieltäytyi myöntämästä lupaa jättää omavaraisuusastetta laskettaessa vastuiden ulkopuolelle tietyt vastuut julkiselle sektorille luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista annetun asetuksen 429 artiklan 14 kohdan mukaisesti. Kantajan mukaan EKP:llä ei ole harkintavaltaa kyseisen poikkeuksen myöntämisessä eikä se voi kieltäytyä myöntämästä poikkeusta tätä koskevien edellytysten täytyessä.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (20.4.2017) EKP:tä ja katsoi, että EKP:llä on kyseistä säännöstä soveltaessaan harkintavaltaa, jota se voi käyttää laajasti asetuksen sallimissa puitteissa. Asiassa ei myöskään ole kyse toimivalan delegoinnista SEUT 290 artiklassa tarkoitetulla tavalla, sillä EKP:n toimivalta perustuu yhteiseen valvontamekanismiin ja asetukseen N:o 1024/2013 ja sitä kautta unionin perussopimukseen. Suomen mukaan pankkien vakavaraisuusvalvonta on jo luonteeltaan sellaista, että se edellyttää harkintavallan käyttöä.

2. Asia T-757/16, *Société Générale vastaan Euroopan keskuspankki*

Kanteen kohde: Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista annettu asetus (EU) N:o 575/2013 – Luottolaitosten vakavaraisuusvaatimukset – Omavaraisuusasteen laskeminen – Vastuut julkiselle sektorille

Asian käsittely: Ranskalainen pankki Société Générale on nostanut unionin yleisessä tuomioistuimessa kanteen Euroopan keskuspankkia (EKP) vastaan. Kantaja vaatii kumoamaan EKP:n 24.8.2016 antaman päätöksen, jolla EKP kieltäytyi myöntämästä lupaa jättää omavaraisuusastetta laskettaessa vastuiden ulkopuolelle tietyt vastuut julkiselle sektorille luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista annetun asetuksen 429 artiklan 14 kohdan mukaisesti. Kantajan mukaan EKP:llä ei ole harkintavaltaa kyseisen poikkeuksen myöntämisessä eikä se voi kieltäytyä myöntämästä poikkeusta tätä koskevien edellytysten täytyessä.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (13.6.2017) EKP:tä ja katsoi, että EKP:llä on kyseistä säännöstä soveltaessaan harkintavaltaa, jota se voi käyttää laajasti asetuksen sallimissa puitteissa. Asiassa ei myöskään ole kyse toimivalan delegoinnista SEUT 290 artiklassa tarkoitetulla tavalla, sillä EKP:n toimivalta perustuu yhteiseen valvontamekanismiin ja asetukseen N:o 1024/2013 ja sitä kautta unionin perussopimukseen. Suomen mukaan pankkien vakavaraisuusvalvonta on jo luonteeltaan sellaista, että se edellyttää harkintavallan käyttöä.

3. Asia T-745/16, *BPCE vastaan Euroopan keskuspankki*

Kanteen kohde: Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista annettu asetus (EU) N:o 575/2013 – Luottolaitosten vakavaraisuusvaatimukset – Omavaraisuusasteen laskeminen – Vastuut julkiselle sektorille

Asian käsittely: Ranskalainen pankki BPCE on nostanut unionin yleisessä tuomioistuimessa kanteen Euroopan keskuspankkia (EKP) vastaan. Kantaja vaatii kumoamaan EKP:n 24.8.2016 antaman päätöksen, jolla EKP kieltäytyi myöntämästä lupaa jättää omavaraisuusastetta laskettaessa vastuuden ulkopuolelle tietyt vastuut julkiselle sektorille luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista annetun asetuksen 429 artiklan 14 kohdan mukaisesti. Kantajan mukaan EKP:llä ei ole harkintavaltaa kyseisen poikkeuksen myöntämisessä eikä se voi kieltäytyä myöntämästä poikkeusta tätä koskevien edellytysten täytyessä.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (13.6.2017) EKP:tä ja katsoi, että EKP:llä on kyseistä säännöstä soveltaessaan harkintavaltaa, jota se voi käyttää laajasti asetuksen sallimissa puitteissa. Asiassa ei myöskään ole kyse toimivalan delegoinnista SEUT 290 artiklassa tarkoitetulla tavalla, sillä EKP:n toimivalta perustuu yhteiseen valvontamekanismiin ja asetukseen N:o 1024/2013 ja sitä kautta unionin perussopimukseen. Suomen mukaan pankkien vakavaraisuusvalvonta on jo luonteeltaan sellaista, että se edellyttää harkintavallan käyttöä.

4. Asia T-751/16, *Confédération Nationale du Crédit Mutuel vastaan Euroopan keskuspankki*

Kanteen kohde: Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista annettu asetus (EU) N:o 575/2013 – Luottolaitosten vakavaraisuusvaatimukset – Omavaraisuusasteen laskeminen – Vastuut julkiselle sektorille

Asian käsittely: Ranskalainen pankki Confédération Nationale du Crédit Mutuel on nostanut unionin yleisessä tuomioistuimessa kanteen Euroopan keskuspankkia (EKP) vastaan. Kantaja vaatii kumoamaan EKP:n 24.8.2016 antaman päätöksen, jolla EKP kieltäytyi myöntämästä lupaa jättää omavaraisuusastetta laskettaessa vastuuden ulkopuolelle tietyt vastuut julkiselle sektorille luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista annetun asetuksen 429 artiklan 14 kohdan mukaisesti. Kantajan mukaan EKP:llä ei ole harkintavaltaa kyseisen poikkeuksen myöntämisessä eikä se voi kieltäytyä myöntämästä poikkeusta tätä koskevien edellytysten täytyessä.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (15.6.2017) EKP:tä ja katsoi, että EKP:llä on kyseistä säännöstä soveltaessaan harkintavaltaa, jota se voi käyttää laajasti asetuksen sallimissa puitteissa. Asiassa ei myöskään ole kyse toimivalan delegoinnista SEUT 290 artiklassa tarkoitetulla tavalla, sillä EKP:n toimivalta perustuu yhteiseen valvontamekanismiin ja asetukseen N:o 1024/2013 ja sitä kautta unionin perussopimukseen. Suomen mukaan pankkien vakavaraisuusvalvonta on jo luonteeltaan sellaista, että se edellyttää harkintavallan käyttöä.

5. Asia T-758/16, *Crédit Agricole vastaan Euroopan keskuspankki*

Kanteen kohde: Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista annettu asetus (EU) N:o 575/2013 – Luottolaitosten vakavaraisuusvaatimukset – Omavaraisuusasteen laskeminen – Vastuut julkiselle sektorille

Asian käsittely: Ranskalainen pankki Crédit Agricole on nostanut unionin yleisessä tuomioistuimessa kanteen Euroopan keskuspankkia (EKP) vastaan. Kantaja vaatii kumoamaan EKP:n 24.8.2016 antaman päätöksen, jolla EKP kieltäytyi myöntämästä lupaa jättää omavaraisuusastetta laskettaessa vastuuden ulkopuolelle tietyt vastuut

julkiselle sektorille luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista annetun asetuksen 429 artiklan 14 kohdan mukaisesti. Kantajan mukaan EKP:llä ei ole harkintavaltaa kyseisen poikkeuksen myöntämisessä eikä se voi kieltäytyä myöntämästä poikkeusta tätä koskevien edellytysten täytyessä.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (15.6.2017) EKP:tä ja katsoi, että EKP:llä on kyseistä säännöstä soveltaessaan harkintavaltaa, jota se voi käyttää laajasti asetuksen sallimissa puitteissa. Asiassa ei myöskään ole kyse toimivallan ylityksestä, sillä EKP:n toimivalta perustuu yhteiseen valvontamekanismiin ja asetukseen N:o 1024/2013 ja sitä kautta unionin perussopimukseen. Suomen mukaan pankkien vakavaraisuusvalvonta on jo luonteeltaan sellaista, että se edellyttää harkintavallan käyttöä.

6. Asia T-768/16, *BNP Paribas vastaan Euroopan keskuspankki*

Kanteen kohde: Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista annettu asetusta (EU) N:o 575/2013 – Luottolaitosten vakavaraisuusvaatimukset – Omavaraisuusasteen laskeminen – Vastuut julkiselle sektorille

Asian käsittely: Ranskalainen pankki BNP Paribas on nostanut unionin yleisessä tuomioistuimessa kanteen Euroopan keskuspankkia (EKP) vastaan. Kantaja vaatii kumoamaan EKP:n 24.8.2016 antaman päätöksen, jolla EKP kieltäytyi myöntämästä lupaa jättää omavaraisuusastetta laskettaessa vastuiden ulkopuolelle tietyt vastuut julkiselle sektorille luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista annetun asetuksen 429 artiklan 14 kohdan mukaisesti. Kantajan mukaan EKP:llä ei ole harkintavaltaa kyseisen poikkeuksen myöntämisessä eikä se voi kieltäytyä myöntämästä poikkeusta tätä koskevien edellytysten täytyessä.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (15.6.2017) EKP:tä ja katsoi, että EKP:llä on kyseistä säännöstä soveltaessaan harkintavaltaa, jota se voi käyttää laajasti asetuksen sallimissa puitteissa. Asiassa ei myöskään ole kyse toimivallan ylityksestä, sillä EKP:n toimivalta perustuu yhteiseen valvontamekanismiin ja asetukseen N:o 1024/2013 ja sitä kautta unionin perussopimukseen. Suomen mukaan pankkien vakavaraisuusvalvonta on jo luonteeltaan sellaista, että se edellyttää harkintavallan käyttöä.

7. Asia T-837/16, *Ruotsi vastaan komissio*

Kanteen kohde: REACH-asetus (EY) N:o 1907/2006 – Lyijysulfaattikromaatti, keltainen, ja lyijykromaattimolybdaattisulfaatti, punainen – Lupa tietyille käyttötarkoituksille – Komission päätöksen kumoaminen

Asian käsittely: Ruotsi on nostanut kanteen, jolla se vaatii unionin yleistä tuomioistuinta kumoamaan komission 7.9.2016 tekemän täytäntöönpanopäätöksen, jolla komissio myönsi luvan lyijysulfaattikromaatin, keltainen, ja lyijykromaattimolybdaattisulfaatin, punainen, tietyille käyttötarkoituksille. Ruotsi katsoo, että luvan myöntäminen oli vastoin REACH-asetuksen tavoitetta, jonka mukaan erityistä huolta aiheuttavat aineet tulee korvata asetteittain vaihtoehtoisilla aineilla tai tekniikoilla, jos nämä ovat taloudellisesti ja teknisesti toteuttamiskelpoisia.

Suomi teki 27.3.2017 asiassa väliintulohakemuksen tukeakseen kantajana olevaa Ruotsia.

8. Asia C-659/16, *komissio vastaan neuvosto*

Kanteen kohde: Neuvoston päätös, jolla vahvistettiin unionin kanta Etelämantereen meren elollisten luonnonvarojen säilyttämistä käsittelevän toimikunnan (CCAMLR) 35. vuosikokousta varten – Päätöksen kumoaminen – Unionin toimivalta – SEUT 3 artiklan 1 kohdan d alakohdan rikkominen – SEUT 3 artiklan 2 kohdan rikkominen

Asian käsittely: Komissio on nostanut unionin tuomioistuimessa Euroopan unionin neuvostoa vastaan kanteen, jolla se vaatii unionin tuomioistuinta kumoamaan neuvoston päätöksen Euroopan unionin kannan vahvistamisesta Etelämantereen suojelukomission (CCAMLR) 35. vuosikokousta varten siltä osin kuin siinä edellytetään kolmen merellisen suojelualueen sekä tieteelliseen tutkimukseen tarkoitettujen erityisalueiden perustamista koskevien ehdotusten toimittamista tai kannattamista unionin ja sen jäsenvaltioiden, eikä pelkästään unionin, nimissä. Komissio katsoo, että jäsenvaltioiden osallistuminen unionin kannan vahvistamiseen loukkasi SEUT 3

artiklan 1 kohdan d alakohdassa määrättyä unionin yksinomaista toimivaltaa meren elollisten luonnonvarojen säilyttämisen alalla tai vaihtoehtoisesti unionin yksinomaista toimivaltaa SEUT 3 artiklan 2 kohdan nojalla.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (6.6.2017) neuvoston vaatimuksia. Suomen väliintulokirjelmässä keskityttiin käsittelemään rajanvetoa unionin yksinomaisen toimivallan meren elollisten luonnonvarojen suojelun alalla ja jaetun ympäristötoimivallan välillä. Lisäksi Suomi toi esiin konkreettisia esimerkkejä unionin ympäristötoimivallan nojalla tehdyistä suojelutoimenpiteistä tukeakseen neuvoston väitettä siitä, että meren elollisia luonnonvaroja voidaan suojella paitsi yhteisen kalastuspolitiikan myös ympäristöpolitiikan osana.

2.4 VALITUSASIAT

Seuraava jakso koskee valituksia, jotka on tehty unionin tuomioistuimeen unionin yleisen tuomioistuimen antamista tuomioista.

Unionin yleisen tuomioistuimen antamiin tuomioihin voidaan hakea muutosta unionin tuomioistuimelta oikeuskysymysten osalta. Valittajina voivat olla asian kokonaan tai osittain hävinneet osapuolet ja eräin edellytyksin myös muut tahot. Samassa asiassa ensimmäisessä oikeusasteessa väliintulijana olleet tahot ovat asian osapuolia myös valitusvaiheessa.

2.4.1 Tuomiot

1. Asia C-562/14 P, *Spirlea vastaan komissio*

Valituksen kohde: Unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-306/12, *Spirlea* antama tuomio – Avoimuusasetus (EY) N:o 1049/2001 – EU Pilot -menettelyyn liittyvien asiakirjojen julkisuus

Asian käsittely: *Ruotsi* teki unionin tuomioistuimelle valituksen unionin yleisen tuomioistuimen 25.9.2014 antamasta tuomiosta asiassa T-306/12, *Spirlea*. Ruotsi vaati valituksessaan, että unionin yleisen tuomioistuimen tuomio ja komission tiettyjen EU Pilot -asiakirjojen luovuttamatta jättämistä koskeva riidanalainen päätös kumotaan. Ruotsi katsoi, että unionin yleinen tuomioistuin on tulkinnut avoimuusasetusta virheellisesti katsoessaan, että komissio voi tutkintatoimien suojaan koskevaan poikkeukseen vedotessaan nojautua yleiseen oletta- maan evätäkseen oikeuden tutustua EU Pilot -menettelyyn liittyviin asiakirjoihin. Toisin kuin jäsenyysveloittei- den noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä EU Pilot -menettelyssä ei ole perusteltua soveltaa yleis- tä olettamaa, jonka mukaan menettelyyn liittyvien asiakirjojen sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaa lähtökohtaisesti tutkintatoimien tarkoitusten suojaan.

Koska *Suomi* esiintyi asiassa väliintulijana unionin yleisessä tuomioistuimessa, Suomella oli oikeus antaa asiassa vastine. Suomi tuki vastineessaan (20.3.2015) ja 21.4.2016 järjestetyssä suullisessa käsittelyssä Ruotsin vaati- muksia unionin yleisen tuomioistuimen tuomion ja komission riidanalaisen päätöksen kumoamisesta. Suomi katsoi, että yleinen tuomioistuin tulkitse virheellisesti avoimuusasetusta salliessaan komission tukeutua asiakir- japyyntöä koskevassa päätöksessään yleiseen olettamaan tutkintatoimien tarkoituksen suojan vahingoittumi- sesta. Suomi viittasi myös siihen, että esillä oleva asia koskee vain kahta asiakirjaa eikä laajaa asiakirjojakokonai- suutta.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Sharpston* antoi ratkaisuehdotuksensa 17.11.2016.

Tuomio: *Unionin tuomioistuin* hylkäsi valituksen 11.5.2017 antamallaan tuomiolla. Unionin tuomioistuin katsoi, että komissio voi EU Pilot -menettelyssä vedota yleiseen olettamaan, jonka mukaan asiakirjojen luovuttaminen vahingoittaisi tutkintamenettelyn tarkoitusta. Tämä vaara on olemassa, kunnes EU Pilot -menettely on päätetty ja jäsenyysveloitteiden noudattamatta jättämistä koskevan virallisen menettelyn aloittaminen jäsenvaltiota vastaan on lopullisesti poissuljettu.

2.4.2 Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset

1. Asia C-331/15 P, *Ranska vastaan Schlyter*

Valituksen kohde: Unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-402/12, *Schlyter* antama tuomio – Avoimuusasetus (EY) N:o 1049/2001 – Teknisiä määräyksiä koskevat komission huomautukset – Direktiivi 98/34/EY teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä

Asian käsittely: *Ranska* teki unionin tuomioistuimelle valituksen unionin yleisen tuomioistuimen 16.4.2015 antamasta tuomiosta asiassa T-402/12, *Schlyter vastaan komissio*. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi tuomiossaan, että komission direktiivissä 98/34/EY säädetyssä menettelyssä antama yksityiskohtainen lausunto ei sisältönsä ja laatimiskontekstinsa perusteella kuulu avoimuusasetuksen 4 artiklan 2 kohdan kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitettuihin tutkintatoimiin. Ranska katsoo, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen, kun se kieltäytyi luokittelemasta direktiivissä 98/34/EY säädettyä menettelyä avoimuusasetuksen 4 artiklan 2 kohdan kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitetuksi tutkintatoimeksi.

Koska *Suomi* esiintyi asiassa väliintulijana unionin yleisessä tuomioistuimessa, Suomella oli oikeus antaa asiassa vastine. Suomi katsoi vastineessaan (13.10.2015) ja asiassa 8.2.2017 järjestetyssä suullisessa käsittelyssä, että komission direktiivissä 98/34/EY säädetyssä menettelyssä antama yksityiskohtainen lausunto ei kuulu avoimuusasetuksen 4 artiklan 2 kohdan kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitettuihin tutkintatoimiin.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Wathelet* antoi ratkaisuehdotuksensa 6.4.2017. Julkisasiamies katsoi, että direktiivissä 98/34/EY tarkoitettu yksityiskohtainen lausunto ei kuulu avoimuusasetuksen 4 artiklan 2 kohdan kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitettuihin tutkintatoimiin ja että valitus on siten hylättävä.

2.5 LAUSUNTOPYYNNÖT

Tässä jaksossa esitellään SEUT 218 artiklan 11 kohtaan perustuvat, unionin tuomioistuimelle esitetyt suunnitellun kansainvälisen sopimuksen unionin oikeuden mukaisuutta koskevat lausuntopyynnöt.

SEUT 218 artiklan 11 kohdan mukaan Euroopan parlamentti, neuvosto, komissio tai jäsenvaltio voi pyytää unionin tuomioistuimen lausunnon siitä, onko suunniteltu kansainvälinen sopimus sopusoinnussa unionin oikeuden kanssa. Jos lausunto on kielteinen, suunniteltu sopimus ei voi tulla voimaan, ellei sitä ole muutettu tai perussopimuksia tarkistettu.

2.5.1 Lausunnot

1. Lausuntopyyntö 2/15, *EU:n ja Singaporen välinen vapaakauppasopimus*

Lausuntopyynnön kohde: SEUT 218 artiklan 11 kohta – EU-Singapore-vapaakauppasopimus – SEUT 207 artikla – Unionin yhteinen kauppapolitiikka – Unionin yksinomainen toimivalta – Liikennepalvelut – Arvopaperisijoitukset

Asian käsittely: *Komissio* esitti 22.9.2015 unionin tuomioistuimelle SEUT 218 artiklan 11 kohdassa tarkoitetun lausuntopyynnön, jossa se tiedusteli, onko unionilla tarvittava toimivalta allekirjoittaa ja tehdä suunniteltu vapaakauppasopimus Singaporen kanssa.

Suomi keskittyi kirjallisissa huomautuksissaan (8.1.2016) ja asiassa 12–13.9.2016 järjestetyssä suullisessa käsittelyssä arvioimaan vapaakauppasopimuksen kahdeksanteen lukuun sisältyviä liikennepalveluja koskevia määräyksiä sekä sen yhdeksanteen lukuun sisältyviä sijoituksia koskevia määräyksiä ja katsoi, ettei unionilla ole yksinomaista toimivaltaa vapaakauppasopimuksen allekirjoittamiseen ja tekemiseen kyseisten alojen osalta.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Sharpston* antoi ratkaisuehdotuksensa 21.12.2016.

Lausunto: *Unionin tuomioistuin* katsoi 16.5.2017 antamassaan lausunnossa, että EU-Singapore-vapaakauppasopimus kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan lukuun ottamatta seuraavia määräyksiä, jotka kuuluvat unionin ja jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan: sopimuksen yhdeksännen luvun määräykset siltä osin kuin ne liittyvät muihin kuin suoriin sijoituksiin unionin ja Singaporen tasavallan välillä, yhdeksännen luvun sijoittajan ja valtion välisten riitojen ratkaisua koskevat määräykset sekä tietyt sopimuksen muut määräykset siltä osin kuin ne liittyvät kyseisen yhdeksännen luvun niihin määräyksiin, jotka kuuluvat unionin ja jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan.

2. Lausuntopyyntö 3/15, *Marrakeshin sopimus*

Lausuntopyynnön kohde: Marrakeshin sopimus – WIPO – Unionin yksinomainen toimivalta – SEUT 207 artikla – Tekijänoikeus – Vammaisten oikeudet

Asian käsittely: *Komissio* esitti unionin tuomioistuimelle lausuntopyynnön, jossa se tiedusteli, onko Euroopan unionilla yksinomainen toimivalta solmia Marrakeshin sopimus julkaistujen teosten saatavuuden helpottamisesta sokeiden, heikkonäköisten tai muulla tavoin lukemisesteisten hyväksi.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (12.10.2015) ja asiassa 7.6.2016 pidetyssä suullisessa käsittelyssä, että Marrakeshin sopimus julkaistujen teosten saatavuuden helpottamisesta sokeiden, heikkonäköisten tai muulla tavoin lukemisesteisten hyväksi kuuluu Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Wahl* antoi ratkaisuehdotuksensa 8.9.2016.

Lausunto: *Unionin tuomioistuin* katsoi 14.2.2017 antamassaan lausunnossa, että Marrakeshin sopimuksen tekeminen kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan.

3 RIKKOMUSMENETTELYT

Seuraavassa esitellään ne SEUT 258 artiklaan perustuvat Euroopan komission Suomea vastaan käynnistämät rikkomusmenettelyt, joissa kertomuskauden aikana on vastattu komission antamaan viralliseen huomautukseen (3.1 jakso) tai perusteltuun lausuntoon (3.2 jakso) tai joissa komission virallinen huomautus tai perusteltu lausunto on saapunut kertomuskauden aikana. Kertomuskaudella ei ole vastattu komission SEUT 260 artiklan 2 kohdan perusteella käynnistämiin SEUT 258 artiklassa tarkoitettussa asiassa annetun tuomion puutteellista täytäntöönpanoa koskeviin rikkomusmenettelyihin.

Direktiivien täytäntöönpanon viivästymistä³ koskevissa virallisissa huomautuksissa (3.1.2) ja perustelluissa lausunnoissa (3.2.2) komissio viittaa mahdollisuuteen soveltaa SEUT 260 artiklan 3 kohdan mukaisia taloudellisia seuraamuksia, mikäli asia etenee tuomioistuinmenettelyyn.

SEUT 258 artiklan mukainen virallinen huomautus on komission jäsenvaltiota vastaan käynnistämisen rikkomusmenettelyn ensimmäinen vaihe, jossa komissio yksilöi oikeusriidan kohteen. Jäsenvaltiolla on yleensä kaksi kuukautta aikaa vastata viralliseen huomautukseen. Komissio voi antaa myös täydentävän virallisen huomautuksen.

SEUT 258 artiklan mukainen perusteltu lausunto on rikkomusmenettelyn toinen vaihe. Myös perusteltuun lausuntoon vastaamisen määräaika on yleensä kaksi kuukautta. Vastaamalla perusteltuun lausuntoon komissiota tyydyttävällä tavalla jäsenvaltio voi välttää kanteen unionin tuomioistuimessa. Komissio voi antaa myös täydentävän perustellun lausunnon.

Komissio voi käynnistää SEUT 260 artiklan 2 kohdan mukaisen rikkomusmenettelyn, jos se katsoo, että jäsenvaltio ei ole toteuttanut unionin tuomioistuimen rikkomuskanteen johdosta antaman tuomion täytäntöön panemiseksi tarvittavia toimenpiteitä. Rikkomusmenettely alkaa virallisella huomautuksella. Tämän vaiheen jälkeen komissio voi viedä asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi. Jos SEUT 260 artiklan mukainen menettely etenee kannevaiheeseen, ja unionin tuomioistuin katsoo, ettei aiempaa tuomiota ole pantu asianmukaisesti täytäntöön, unionin tuomioistuin voi määrätä jäsenvaltion maksettavaksi kiinteämääräisen hyvityksen ja/tai uhkasakon. Jos jäsenvaltio on jättänyt täyttämättä velvollisuutensa ilmoittaa toimenpiteistä, joilla lainsäädäntöjärjestystä noudattaen annettu direktiivi saateen osaksi kansallista lainsäädäntöä, komissio voi jo SEUT 258 artiklaan perustuvassa kanteessaan vaatia jäsenvaltion velvoittamista suorittamaan edellä mainittuja taloudellisia seuraamuksia (SEUT 260 artiklan 3 kohta).

³ Täytäntöönpanon viivästymistä koskevilla rikkomusasioilla tarkoitetaan asioita, joissa on yksinomaan tai pääasiallisesti kyse siitä, että komissio väittää jäsenvaltion jättäneen täyttämättä velvollisuutensa ilmoittaa direktiivin edellyttämistä kansallisista täytäntöönpanotoimenpiteistä.

3.1 VIRALLISET HUOMAUTUKSET

3.1.1 Unionin oikeuden virheellistä tai puutteellista soveltamista koskevat viralliset huomautukset

1. Virallinen huomautus 21.11.2016 (2016/2139); *Jätedirektiivin 2008/98/EY täytäntöönpano*

Komissio katsoo, että Suomi ei ole saattanut tiettyjä direktiivin säännöksiä asianmukaisesti voimaan Manner-Suomessa eikä Ahvenanmaalla. Manner-Suomen osalta komission huomautus koskee direktiivissä säänneltyjen viranomaistarkastusten sisällölle asetettuja vaatimuksia. Ahvenanmaan osalta komissio katsoo muun muassa, että tietyt direktiivin määritelmiä, vaarallisen jätteen sekoittamiskieltoa sekä jätteenkäsittelyn luvanvaraisuutta koskevat määräykset puuttuvat maakuntalainsäädännöstä.

Suomi ilmoitti vastauksessaan 17.1.2017, että direktiivin täytäntöönpanoa tullaan tarkentamaan kaikkien huomautuksessa mainittujen kohtien osalta.

2. Virallinen huomautus 16.2.2017 (2017/2008); *Direktiivin 2014/94/EU puutteellinen täytäntöönpano koskien vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönottoa*

Komissio kiinnittää huomiota siihen, että se ei ole vielä saanut ilmoitusta vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annetun direktiivin 2014/94/EU 3 artiklassa tarkoitetusta Suomen kansallisesta toimintakehyksestä, vaikka määräaika tälle oli 18.11.2016.

Suomi totesi vastauksessaan (7.4.2017), että toimintakehys hyväksyttiin valtioneuvoston yleisistunnossa 2.2.2017 ja toimitettiin komissiolle tiedoksi 23.2.2017 päivätyllä kirjeellä.

3. Virallinen huomautus 15.6.2017 (2017/2079); *Direktiivin 2009/138/EY puutteellinen täytäntöönpano koskien vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamista (Solvenssi II)*

Komissio on antanut Suomelle virallisen huomautuksen, joka koskee vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annetun direktiivin 2009/138/EY (ns. Solvenssi II -direktiivi) eräiden säännösten täytäntöönpanoa.

Määräaika Suomen vastaukselle päättyy 15.8.2017.

3.1.2 Direktiivien täytäntöönpanon viivästymistä koskevat viralliset huomautukset

1. Virallinen huomautus 24.11.2016 (2016/0744-2016/0749); *Kuuden direktiivin täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivien 2014/36/EU, 2014/89/EU, 2014/92/EU, (EU) 2015/565, (EU) 2015/566 ja (EU) 2016/970 täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (13.1.2017) todettiin, että direktiivi (EU) 2016/970 on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan. Direktiivien 2014/89/EU ja 2014/92/EU täytäntöönpano todettiin olevan osittain kesken, ja direktiivien 2014/36/EU, (EU) 2015/565 ja (EU) 2015/566 täytäntöönpano todettiin olevan kesken ja annettiin arvioidut täytäntöönpanoaikataulut.

2. Virallinen huomautus 24.1.2017 (2017/0085-2017/0094); *Kymmenen direktiivin täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivien 2014/66/EU, 2014/94/EU, 2014/96/EU, 2014/95/EU, (EU) 2015/1480, (EU) 2015/2087, 2014/98/EU, 2014/112/EU, (EU) 2015/2203 ja 2014/97/EU täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (13.1.2017) todettiin, että direktiivit (EU) 2015/2087, 2014/112/EU ja (EU) 2015/2203 on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan. Direktiivin (EU) 2015/1480 täytäntöönpano todettiin olevan osittain kesken, ja direktiivien 2014/66/EU, 2014/94/EU, 2014/96/EU, 2014/95/EU, 2014/98/EU ja 2014/97/EU täytäntöönpano todettiin olevan kesken ja annettiin arvioidut täytäntöönpanoaikataulut.

3. Virallinen huomautus 31.3.2017 (2017/0227-2017/0229); *Kolmen direktiivin täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivien (EU) 2015/653, (EU) 2016/585 ja (EU) 2016/2284 täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (23.5.2017) todettiin, että direktiivit (EU) 2015/653, (EU) 2016/585 ja (EU) 2016/2284 on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan.

4. Virallinen huomautus 31.5.2017 (2017/0258); *Bensiinin ja dieselpolttoaineiden laadusta annetun direktiivin 98/70/EY mukaisista laskentamenetelmistä ja raportointivaatimuksista annetun direktiivin (EU) 2015/652 täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivin (EU) 2015/652 täytäntöönpanosta.

Määräaika Suomen vastaukselle päättyy 31.7.2017.

3.2 PERUSTELLUT LAUSUNNOT

3.2.1 Unionin oikeuden virheellistä tai puutteellista soveltamista koskevat perustellut lausunnot

1. Perusteltu lausunto 9.12.2016 (2012/2186); *Kevätmetsästys Suomessa*

Komissio katsoo, että Suomi ei ole noudattanut luonnonvaraisten lintujen suojelusta annetun direktiivin 2009/147/EY 7 ja 9 artiklan mukaisia velvoitteitaan, sillä Ahvenanmaan maakunta on myöntänyt toistuvasti lupia haahkakoiraiden kevätmetsästyksen vuodesta 2011 alkaen.

Suomi kiisti vastauksessaan (9.2.2017) komission väitteet ja katsoi, että ne kriteerit, joita asetetaan kevätmetsästyksen harjoittamiselle direktiivin 7 ja 9 artiklassa täytyvät Ahvenanmaan osalta. Suomen vastauksessa viitattiin asian yksityiskohdilta Ahvenanmaan maakunnan hallituksen asiaa koskevaan lausuntoon.

2. Perusteltu lausunto 28.4.2017 (2016/0629); *Jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta annetun direktiivin 2008/98/EY liitteen II muuttamisesta annetun komission direktiivin (EU) 2015/1127 täytäntöönpano*

Komissio katsoo perustellussa lausunnossaan, että Suomi ei ole ilmoittanut sille jätedirektiivin 2008/98/EY liitteen II muuttamisesta annetun komission direktiivin 2015/1127 täytäntöönpanosta. Kyseisellä direktiivillä lisätään jätedirektiivin liitteeseen ilmastokorjauskerroin, jota käytetään yhdyskuntajätteen polttolaitoksen energia- tehokkuuden laskemisessa.

Suomi kiisti vastauksessaan (21.6.2017) komission väitteet. Ensisijaisesti Suomi katsoi, että komission noudattama menettely on virheellinen. Suomi ei ole laiminlyönyt velvollisuuttaan ilmoittaa direktiivin täytäntöönpanosta vaan on hyvissä ajoin ennen täytäntöönpanomääräajan päättymistä tehnyt notifikaation, jolla se on ilmoittanut komissiolle asiaa koskevan kansallisen lainsäädännön sekä kertonut ne syyt, joiden vuoksi ilmastokorjauskerrointa ei ole tarpeen sisällyttää Suomen lainsäädäntöön. Toissijaisesti Suomi selosti vastauksessaan ne syyt, joiden vuoksi ilmastokorjauskerrointa ei ole tarpeen sisällyttää Suomen lainsäädäntöön. Kyse on säännösmuutoksista, joilla ei ole käytännössä vaikutusta Suomessa toimivien yhdyskuntajätteen polttolaitosten luokitukseen. Direktiivillä on merkitystä lähinnä sellaisten jätteenpolttolaitosten luokittelussa, jotka sijaitsevat lämpimään ilmastolliseen vyöhykkeeseen kuuluvissa jäsenvaltioissa.

3.2.2 Direktiivien täytäntöönpanon viivästymistä koskevat perustellut lausunnot

1. Perusteltu lausunto 21.11.2016 (2015/0284); *Direktiivin 2012/18/EU täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivin 2012/18/EU täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (13.1.2017) todettiin, että direktiivi 2012/18/EU on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan.

2. Perusteltu lausunto 21.11.2016 (2016/0139); *Direktiivin 2014/17/EU täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivin 2014/17/EU täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (13.1.2017) todettiin, että direktiivi 2014/17/EU on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan.

3. Perusteltu lausunto 9.12.2016 (2016/0320); *Direktiivin 2014/23/EU täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivin 2014/23/EU täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (30.1.2017) todettiin, että direktiivin 2014/23/EU täytäntöönpano on osittain kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

4. Perusteltu lausunto 9.12.2016 (2016/0321); *Direktiivin 2014/24/EU täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivin 2014/24/EU täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (30.1.2017) todettiin, että direktiivin 2014/24/EU täytäntöönpano on osittain kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

5. Perusteltu lausunto 9.12.2016 (2016/0322); *Direktiivin 2014/25/EU täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivin 2014/25/EU täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (30.1.2017) todettiin, että direktiivin 2014/25/EU täytäntöönpano on osittain kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

6. Perusteltu lausunto 9.12.2016 (2016/0327); *Direktiivin 2014/31/EU täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivin 2014/31/EU täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (30.1.2017) todettiin, että direktiivi 2014/31/EU on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan.

7. Perusteltu lausunto 9.12.2016 (2016/0328); *Direktiivin 2014/32/EU täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivin 2014/32/EU täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (30.1.2017) todettiin, että direktiivi 2014/32/EU on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan.

8. Perusteltu lausunto 9.12.2016 (2016/0333); *Direktiivin (EU) 2015/13 täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivin (EU) 2015/13 täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (30.1.2017) todettiin, että direktiivi (EU) 2015/13 on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan.

9. Perusteltu lausunto 9.12.2016 (2016/0071); *Direktiivin 2014/111/EU täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivin 2014/111/EU täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (30.1.2017) todettiin, että direktiivin 2014/111/EU täytäntöönpano on kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

10. Perusteltu lausunto 16.2.2017 (2016/0190); *Direktiivin 2013/53/EU täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivin 2013/53/EU täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (7.4.2017) todettiin, että direktiivin 2013/53/EU täytäntöönpano on osittain kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

11. Perusteltu lausunto 18.5.2017 (2017/0086); *Direktiivin 2014/94/EU täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivin 2014/94/EU täytäntöönpanosta.

Määräaika Suomen vastaukselle päättyy 18.7.2017.

12. Perusteltu lausunto 15.6.2017 (2016/0326); *Direktiivin 2014/30/EU täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivin 2014/30/EU täytäntöönpanosta.

Määräaika Suomen vastaukselle päättyy 15.8.2017.

13. Perusteltu lausunto 15.6.2017 (2016/0329); *Direktiivin 2014/33/EU täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivin 2014/33/EU täytäntöönpanosta.

Määräaika Suomen vastaukselle päättyy 15.8.2017.

14. Perusteltu lausunto 15.6.2017 (2016/0331); *Direktiivin 2014/35/EU täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivin 2014/33/EU täytäntöönpanosta.

Määräaika Suomen vastaukselle päättyy 15.8.2017.

4 VALTIONTUET

Seuraavassa esitellään toimenpiteet, jotka liittyvät valtiontukea koskeviin SEUT 108 artiklan 2 kohdan mukaisiin muodollisiin tutkintamenettelyihin.

Jos komissio toteaa alustavan valtiontukia koskevan tutkinnan jälkeen, että tietyn toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille on epäilyjä, se tekee päätöksen SEUT 108 artiklan 2 kohdan mukaisen muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta. Asianomaista jäsenvaltiota ja muita asianomaisia osapuolia pyydetään esittämään huomautuksensa asetetussa määräajassa. Muodollisen tutkintamenettelyn lopuksi komissio tekee asiassa päätöksen. Jos asianomainen jäsenvaltio ei noudata päätöstä, komissio voi saattaa asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.

1. Valtiontukiasia SA.33846 – *Helsingin bussiliikenne Oy*

Asian käsittely: *Komissio* aloitti 16.1.2015 tekemällään päätöksellä muodollisen tutkintamenettelyn, joka koskee väitettyä Helsingin kaupungin myöntämää tukea Helsingin Bussiliikenne Oy:lle. Komissio epäilee, että Helsingin kaupungin Helsingin bussiliikenne Oy:lle myöntämä kalustolaina ja pääomalinat vuosina 2002–2012 sekä Ruskeasuon bussivarikkoon liittyvät toimenpiteet sisältävät kiellettyä tukea.

Suomi katsoi komission päätöstä koskevissa huomautuksissaan (18.3.2015) ja asianomaisten osapuolten toimitettamia huomautuksia koskevassa kirjelmässään (12.8.2015), että toimenpiteet eivät sisältäneet valtiontukea ja että ne olivat markkinataloussijoittajaperiaatteen mukaisia. Komissiolle toimitettiin lisäselvitystä asiasta 10.2., 23.6., 1.9., 26.10.2016 ja 12.1.2017.

5 EFTA-TUOMIOISTUINASIAT

Seuraavassa esitellään ne EFTA-tuomioistuimessa vireillä olevat asiat, joissa Suomi on esittänyt kirjallisia tai suullisia huomautuksia kertomuskauden aikana. Suomi on osallistunut yhden EFTA-tuomioistuinasian käsitte-lyyn kertomuskaudella.

Euroopan talousalueesta (ETA) tehdyn sopimuksen 108 artiklan 2 kohdan nojalla EFTAn tuomioistuimessa käsitellään ETA-alueella voimassa olevien Euroopan unionin säädösten tulkintaa silloin, kun kyse on niiden soveltamisesta Euroopan talousalueeseen kuuluvissa EFTA-valtioissa (Norja, Islanti, Liechtenstein). EU:n jäsenvaltioiden ja toimielimien on EFTAn tuomioistuimen perussäännön 20 artiklan mukaisesti mahdollisuus esittää huomautuksia kaikissa EFTAn tuomioistuimessa käsiteltävissä asioissa ja siten vaikuttaa unionin oikeuden soveltamiseen koko ETA-alueella.

5.1 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia E-15/16, *Yara International ASA*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: ETA-sopimuksen 31 ja 34 artikla (sijoittautumisvapaus) – Välitön verotus – Konserniavustus ulkomaiselle konserniyhtiölle – Lopulliset tappiot

Asian käsittely: Norjalainen tuomioistuin kysyy EFTA:n tuomioistuimelta, onko sijoittautumisvapaus esteenä sille, että yhtiö ei voi vähentää verotuksessaan toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevalle tytäryhtiölleen myöntämäänsä konserniavustusta, vaikka kyseisen tytäryhtiön tappiot olisivat jääneet lopullisiksi.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (27.12.2016) ja asiassa 6.4.2017 järjestetyssä suullisessa käsittelyssä, että vaikka kyseessä on lähtökohtaisesti sijoittautumisvapauden rajoitus, se on perusteltavissa tarpeella turvata jäsenvaltioiden välisen verotusvallan tasapainoinen jakautuminen ja estää vaara veronkierrosta. Suomi viittasi unionin tuomioistuin ratkaisuun asiassa C-231/05, *Oy AA*, jossa tuomioistuin katsoi, että konserniavustuksen vähentämistä ei tarvitse hyväksyä edes silloin, kun toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen saajayhtiön mahdollisuudet siirtää tappioitaan toiselle yhteisölle ovat rajoitetut.

6 EU PILOT

Seuraavassa jaksossa luetellaan kertomuskaudella vireille tulleet EU Pilot -tiedustelut. Kertomuskaudella Suomi on vastaanottanut yhden uuden EU Pilot -tiedustelun.

EU Pilot -menettely on rikkomusmenettelyä edeltävää epävirallista tiedonvaihtoa komission ja jäsenvaltion välillä. Menettelyä koskeva kirjeenvaihto toteutetaan komission ylläpitämän sähköisen EU Pilot -tietokannan kautta.

EU Pilot -menettelyyn liittyvät komission tiedustelut voivat koskea esimerkiksi unionin oikeuden moitteetonta soveltamista tai kansallisen lainsäädännön yhdenmukaisuutta unionin lainsäädännön kanssa. Komission tiedustelut voivat perustua unionin kansalaisten ja yritysten tekemiin kanteluihin tai komissio voi suorittaa tiedusteluja omasta aloitteestaan. Vastaukset EU Pilot -tiedusteluihin valmistellaan asiasta vastaavassa toimivaltaisessa ministeriössä.

1. EUP(2017)9173; *Teollisuuden jätteistä annetun direktiivin 2010/75/EU täytäntöönpano*

EU Pilot -tiedustelun kuvaus: Tiedustelu koskee teollisuuden jätteistä annetun direktiivin 2010/75/EU useiden säännösten täytäntöönpanoa Manner-Suomessa ja Ahvenanmaalla.

7 NOTIFIKAATIOT

Suomi on toimittanut kertomuskautena Euroopan komissiolle direktiivin täytäntöönpanoa koskevia ilmoituksia (notifikaatioita) valtakunnan osalta 59 kpl ja Ahvenanmaan osalta 16 kpl.

Jäsenvaltiot ovat velvollisia panemaan unionin direktiivit täytäntöön kansallisessa oikeusjärjestyksessään sekä ilmoittamaan täytäntöönpanosta komissiolle. Kyseistä täytäntöönpanoilmoitusta kutsutaan notifikaatioksi. Jos direktiivin täytäntöönpanoa ei ilmoiteta määräajassa, komissio voi käynnistää jäsenvaltiota vastaan SEUT 258 artiklan mukaisen rikkomusmenettelyn.